

Dél-dunántúli régió

Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség

HÍRLEVÉL

A 2011. NOVEMBERBEN PÁLYÁZHATÓ TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI ÉS KÖZÖSSÉGI PROGRAMOKRÓL

Bevezető	2
Az Európai Területi Együttműködés célkitűzés programjai	3
Közép-Európai transznacionális program	3
Dél-Kelet-Európai transznacionális program.....	5
Interregionális tapasztalatcsere program	8
Európai tapasztalatcsere és tanulási program a fenntartható városfejlesztés támogatásáért.....	10
Brüsszeli kezelésű támogatási programok	12
Versenyképességi és Innovációs Program	12
Vállalkozási és innovációs program	12
Az Információs és Kommunikációs Technológiák támogatásának programja ...	14
„Intelligens Energia – Európa” program.....	15
Az Európai Unió foglalkoztatási és társadalmi szolidaritási programja	17
Környezetvédelmi Pénzügyi Eszköz	19
Kultúra Program.....	22
Élethosszig tartó tanulás integrált akcióprogram.....	24
Hetedik Kutatási-, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram	28
Európa a Polgárokért Program	33

Bevezető

A Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség nemzetközi pályázati együttműködésekkel foglalkozó hírlevelében röviden áttekintésre kerülnek azok a zömében brüsszeli pályázati felhívások (**az Európai Területi Együttműködés célkitűzés aktuális pályázati lehetőségei, a versenyképesség és innováció, esélyegyenlőség és foglalkoztatás, környezetvédelem, kultúra, oktatás-képzés, kutatás és technológia-fejlesztés, európai állampolgárság, városfejlesztés programok**), amelyek keretében 2011. novemberben pályázatok benyújtására van lehetőség. **Az aktuális pályázati információk a folyó szövegben sárga háttérrel kiemelve szerepelnek.**

Amennyiben más pályázati programokról is információra van szükségük – mivel a hírlevél a brüsszeli pályázati források nem teljes körére koncentrál –, azt kérem, a lenti elérhetőségeken okvetlenül jelezzék.

Amennyiben a pályázati lehetőségekkel kapcsolatban bármilyen kérdésük, kérdésük van, az alábbi elérhetőségeken rendelkezésre állok:

Tel: +36-72-513-764

Fax: +36-72-513-768

Mobil: +36-30-334-7741

E-mail: palmai.zsolt@deldunantul.eu

Honlap:

http://www.deldunantul.com/ddrfu/nemzetkozi_kapcsolatok/brusszeli_kepviselet

A pályázati források lehívásához kollegáim nevében is sok sikert kívánok!

Üdvözlettel:

Pálmai Zsolt
DDRFÜ Nonprofit Kft.

Pécs, 2011. november 6.

Az Európai Területi Együttműködés célkitűzés programjai

CENTRAL EUROPE Program
Közép-Európai transznacionális program
(www.central2013.eu)

Programozási időszak: 2007-2013
Rendelkezésre álló keret: 231 millió EUR

Programtér: Nyolc EU tagország (Lengyelország, Németország (nem teljes területével), Ausztria, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Szlovénia, Olaszország (nem teljes területével))

Cél: A területi kohézió erősítése, a belső integráció előmozdítása és a versenyképesség növelése Közép-Európában

A transznacionális együttműködést elősegítő program a benne résztvevő térségek közös problémáira keres megoldást a fenntartható és kiegyensúlyozott területi fejlődés érdekében, a következő prioritások mentén:

1. Az innováció támogatása Közép-Európában
2. Közép-Európa külső és belső elérhetőségének javítása
3. A környezet felelősségteljes használata
4. Városok és régiók versenyképességének és vonzerejének növelése

A program célterülete az alábbi országok régióiból tevődik össze:

Forrás: <http://www.central2013.eu/index.php>

A társfinanszírozás mértéke magyar partnerek esetében 85%, melyet 10%-os kormányzati társfinanszírozás egészít ki. A 10%-os kormányzati társfinanszírozás a nyertes magyar partnerek számára automatikusan biztosításra kerül.

A projektek leginkább tervezési, kutatási, szakmai együttműködési jellegűek, melyek indokolt esetben kisebb kivitelezési elemeket is magukban foglalhatnak.

A program kedvezményezettjei non-profit jelleggel valamilyen közcélért tevékenykedő jogi személyiséggel rendelkező szervezetek (közintézmények, hatóságok, civil szervezetek).

A program központi irányítását valamint jogi képviseletét a Bécsi Regionális Önkormányzatnál működő Irányító Hatóság (IH) látja el. Az IH szorosan együttműködik a program napi technikai menedzsmentjéért felelős Közös Technikai Titkársággal (KTT). A KTT gondoskodik a pályázati felhívások előkészítéséről és megjelentetéséről, a pályázatok befogadásáról és értékeléséről, valamint a jóváhagyott projektekkel való szerződéskötésről és azok végrehajtásának nyomon követéséről. A KTT munkáját a programterületen lévő országokban működő Információs Pontok segítik. A program hivatalos nyelve angol.

Aktuális pályázati felhívások:

A program 2007-2013 közötti negyedik és egyben utolsó pályázati felhívása 2011. június 10. és 2011. október 14. közötti időszakban állt nyitva. A jelentős érdeklődés mellett lebonyolított fordulóra beadott pályázatok értékelésének az eredménye 2012. első felében várható. További információ:

<http://www.central2013.eu/news-events-publications/news/news-detail/article//four-call-for-project-proposals-now-closed/>

SOUTH EAST EUROPE Program
Dél-Kelet-Európai transznacionális program
(www.southeast-europe.net)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 206,7 millió EUR

A Délkelet-Európai Transznacionális Együttműködési Program fő célja a programterületen megvalósuló fejlesztések kiegyensúlyozottságának elősegítése, valamint az integráció támogatása. A program négy prioritást ölel fel, amelyek beavatkozási területekre osztva a következők:

1. Az innováció és a vállalkozások támogatása

1.1 A technológiai és az innovációs hálózatok speciális területeken történő fejlesztésének támogatása

1.2 Kedvező környezeti feltételek kialakítása az innovatív vállalkozások segítése érdekében

1.3 Az innováció keretfeltételeinek megteremtése és szabad út biztosítása

2. A környezet védelme és fejlesztése

2.1 Az integrált vízgazdálkodás fejlesztése és az árvizek megelőzése

2.2 A környezeti ártalmak megelőzése

2.3 A természeti értékek és védett területek összefogásának segítése

2.4 Hatékony energia és erőforrás felhasználás

3. Az elérhetőség javítása

3.1 Az elsődleges és másodlagos közlekedési hálózatok fejlesztése a koordináció, a tervezés és a működtetés fejlesztésével

3.2 Különböző stratégiák kifejlesztése a digitális világ kettészakadásának megakadályozása érdekében

3.3 A multimodális platformok kialakításához szükséges keretfeltételek javítása

4. A transznacionális szinergiák erősítése a térségek fenntartható növekedése érdekében

4.1 A városi térségeket és a települések regionális rendszerét érintő problémák kezelése

4.2 A növekedési térségek vonzóképességének és megközelíthetőségének támogatása

4.3 A kulturális értékek fejlődés érdekében történő felhasználásának ösztönzése

A program célterülete az alábbi országok régióiból tevődik össze:

Forrás: <http://www.southeast-europe.net/en/>

A társfinanszírozás mértéke magyarországi partnerek esetében 85%, melyet 10%-os kormányzati társfinanszírozás egészít ki. A kormányzati társfinanszírozás a nyertes magyar partnerek számára automatikusan biztosításra kerül.

A támogatandó tevékenységek között megjelenik különböző tanulmányok készítése, rendezvények szervezése, eszközbeszerzés, kisebb pilótajellegű beruházások végrehajtása.

A program kedvezményezettjei közhatóságok, illetve magán- vagy közjogi szabályozás szerint létrehozott, nem profitorientált jogi személyek, szervezetek (angol terminológiával: legal bodies governed by public or private law).

A program lebonyolítása kétkörös pályázati eljárás keretében történik. Az első körben egy áttekintő jellegű, a partnerséget, a célokat, tevékenységeket általánosan bemutató alapkoncepció benyújtása szükséges. Az első körös pályázatok értékelését követően a legjobbak kapnak lehetőséget a részletes projektdokumentáció kidolgozására, amely alapján a végleges támogatói döntés megszületik.

A program irányító hatóságának teendőit a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Nemzetközi Együttműködési Programok Irányító Hatósága, a program menedzsmentjének feladatait pedig a VÁTI Nonprofit Kft. szervezeti keretein belül működő Közös Technikai Titkárság látja el. A program hivatalos nyelve az angol.

Aktuális pályázati felhívások:

A SEE Program (www.southeast-europe.net) egy un. stratégiai (a dél-kelet-európai térség fő problémáira koncentráló, a Program 4 fő célkitűzésével összhangban levő) és egy általános (azaz a program fő célkitűzései alatt nevesített intézkedések megvalósítását célzó) pályázati kiírást tett elérhetővé 2011-ben.

A stratégiai kiírás (harmadik pályázati forduló) 2011. június 17-ével lezárult, erre 44 pályázat érkezett az előírt határidőre. A támogatott projektek kiválasztására a Program Monitoring Bizottságának 2011. szeptember 12-13-i szkopjei ülésén került sor.

A program negyedik, általános fordulója 2011. október 10. és 2011. november 25. között pályázható.

A fenti két pályázati kiírásról bővebb információk itt találhatóak:

http://www.southeast-europe.net/en/downloads_section/calls/third_call/

http://www.southeast-europe.net/en/downloads_section/calls/fourth_call/

INTERREG IVC Program **Interregionális tapasztalatszere program** (<http://i4c.eu/>)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 321 millió EUR

Az interregionális együttműködés az európai régiók közötti tapasztalatszerét támogatja, a kohéziós politikai hatékonyságának valamint a kohéziós politika rendelkezésére álló eszköztárnak a fejlesztése érdekében. A törekvés keretében az INTERREG IVC Program szolgál, amelynek prioritásai a következők:

- innováció és tudásgazdaság,
- környezet és kockázat-megelőzés.

Az Operatív Program alapján a prioritásokon belül különböző altémákban lehet pályázatot benyújtani.

A program célterülete az EU27 összes országa, valamint Norvégia és Svájc:

Forrás: <http://i4c.eu/>

A társfinanszírozás mértéke magyar partnerek esetében 85%, melyet 10%-os kormányzati társfinanszírozás egészít ki. A 10%-os kormányzati társfinanszírozás a támogatásban részesült magyar partnerek számára automatikusan biztosításra kerül.

A támogatandó tevékenységek jellemzően a jó gyakorlatok gyűjtésére, tapasztalatcserére fókuszálnak: különböző tanulmányok készítése, rendezvények, tanulmányutak szervezése, eszközbeszerzés.

A program kedvezményezettjeinek köre: közintézmények, közhatóságok, elsősorban helyi és regionális szinten (profitorientált szervezetek nem támogathatók).

A program és a pályázás nyelve angol. A program menedzsmentjét a Lille-i székhelyű, a Nord-Pas de Calais régió szervezeti keretein belül működő Közös Technikai Titkárság látja el.

Aktuális pályázati felhívások:

Az INTERREG IVC Program (<http://i4c.eu/>) negyedik és egyben utolsó pályázati felhívása 2011. április 1-én lezárult. Jelen hírlevél összeállításáig a program Közös Technikai Titkárságához 355 projektjavaslat érkezett, amelyeknek az értékelése jelenleg is zajlik. Végeredmény a program Monitoring Bizottságának 2011. december 15-16-i varsói ülésén születik, a projektek Vezető Partnereinek kiértékelése 2011. december végéig esedékes. Mindezekről bővebb információ itt található: http://i4c.eu/Decision_on_4th_call_applications.html

Connecting cities
Building successes

URBACT II Program

Európai tapasztalatcsere és tanulási program a fenntartható városfejlesztés támogatásáért

(<http://urbact.eu/>)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 68,24 millió EUR

Az URBACT II. (Urban Development Network Programme) Operatív Program a 2007-2013 közötti programozási időszak Területi Együttműködés Célkitűzésén belül került kidolgozásra. A program Európai Bizottság általi elfogadása 2007. október 2-án történt meg. Az URBACT II elődje 2002-2006 között az URBACT Program volt, amely pedig az URBAN II Közösségi Kezdeményezésű Programban felhalmozódott városfejlesztési tapasztalatok cseréjét és kapitalizációját (kb. a felhalmozódott tapasztalatok hasznosulását, további programokba való beépülését jelenti) segítette elő.

Az URBACT II., mint a területi együttműködési programok egyike (e programok másik csoportját az INTERREG IV programok alkotják), jól illeszkedik az Európai Bizottság „Régiók a gazdasági változásért” kezdeményezésének gyakorlati megvalósításához is. A kezdeményezés lehetővé teszi olyan, az európai régiókból származó legjobb/legrosszabb gyakorlatok megismerését, cseréjét, amelyek tanulságai majd sikeresen beilleszthetők az Európai Unió tagállamainak un. főáramú (például: Új Magyarország Fejlesztési Terv) programjaiba is. Ezáltal az URBACT II. közvetlenül hozzájárul a gazdasági növekedéshez és a munkahelyteremtéshez, egyúttal a Lisszaboni és a Göteborgi Stratégiákban foglalt európai szintű célkitűzések eléréséhez is. Az URBACT II. jelentősebb újdonságai tehát az alábbiak: a gazdasági modernizáció szempontjából meghatározó témák kerülnek kiválasztásra, a programban közreműködő régiók és városok hálózatokat és programjaikat ezen témák köré építve fogalmazzák meg és építik ki, a program biztosítja ezen hálózatok és az előbb említett főáramú programok közötti dialógus megteremtését.

Az URBACT Program (2002-2006) főbb következtetései (a legtöbb uniós tagállamban a városok lakosság jellemzői mutatói eltérnek az össznépeességétől: az oktatás színvonala magasabb, a családot egyedül nevelő szülő sokkal gyakoribbak, a munkanélküliségi arány magasabb, stb.) alapján speciális városfejlesztési politikát szükséges kialakítani és végrehajtani helyi szinten. Ezért az URBACT II program nagy hangsúlyt helyez a következő problémák orvoslására: a növekvő szociális kirekesztettség és területi szegregáció, a gazdag és a szegény városi területek közötti gazdasági szakadék növekedése, városok polarizációja (iskolázott/művelt és a kirekesztett városok), egyenlőtlen városfejlesztések, a gazdasági fejlesztések lassulása, idegen (nem a többségi nemzetet alkotó) közösségek integrációjának problémái. Ezeket a program (a teljesség igénye nélkül) a következő tevékenységekkel kívánja kezelni: a gazdasági globalizációval összefüggésben a városi térségek szerepének fejlesztése, a városi centrumok fő feladatának,

szerepének erősítése, az információs társadalom gyors terjesztése, a kis- és középvállalkozások fejlesztése, a városközi hálózatok erősítése.

Az URBACT II. Program három prioritási tengelyre épül:

- a városok, mint a növekedés és munkahelyteremtés motorjai (vállalkozások támogatása, innovációs és tudásalapú gazdaság fejlesztése, a munkaerő minőségének javítása, oktatási és képzési rendszerek javítása, munkaerő-piachoz való hozzáférés);
- vonzó és összetartó városok (a hátrányos helyzetű területek integrált fejlesztése, szociális integráció – ide értve a migrációs politikát, a fiatalok helyzetét, az egészségügyet és a kultúrát –, környezetvédelmi kérdések – hulladékgazdálkodás, levegő-minőség, megújuló energia, integrált közlekedés politika –, várostervezés és -vezetés);
- a program megvalósításához szükséges technikai segítségnyújtás.

A programban a 27 EU tagállam, Norvégia és Svájc (a két állam nem jogosult az ERFA támogatásra, de a programban részt vehetnek saját pénzügyi forrással), az IPA (Instruments for Pre-Accession) országok (szintén ERFA nélküli részvétellel, azonban projektpartnerként az IPA Pénzügyi Eszközt használva), valamint bármely ezeken kívüli más ország saját anyagi forrásával vehet részt.

Az URBACT II kedvezményezettjei:

- városok: az EU 27 tagállamának minden városa, kis és nagyváros, agglomeráció (municipalities and organized agglomerations) számára nyitott a program,
- régiók és tagállamok,
- egyetemek és kutatási központok.

A program megvalósítására kétfajta eszköz áll rendelkezésre:

- tematikus hálózatok és munkacsoportok,
- „Fast track option”: az európai városokban, régiókban fellelhető legjobb városfejlesztési gyakorlatok beépítése a főáramú programokba, az Európai Bizottság támogatásával.

Az URBACT II. Program költségvetése 68,24 millió EUR (ebből 53,31 millió EUR közösségi finanszírozás és 14,92 millió EUR nemzeti hozzájárulás). A projektek költségvetéséből találkozók, konferenciák, találkozók, publikációk finanszírozhatók. A konvergencia régiókból származó partnerek 80%-os, míg az azon kívüliek 70%-os társfinanszírozásban részesülnek. A norvég partnerek esetében a társfinanszírozás 50%-os.

A program nyelve az angol. A program menedzsmentjét a franciaországi székhelyű URBACT Titkárság látja el.

Aktuális pályázati felhívások:

Az URBACT II Program harmadik pályázati kiírása 2011. decemberben várható. A pályázati forduló megnyitásáig a program fókuszát hozzáigazítják az EU2020 Stratégia elvárásaihoz (a források átcsoportosítása a program által finanszírozott prioritások között, a program indikátorainak módosítása, stb.).

Bővebb információ:

<http://urbact.eu/en/header-main/news-and-events/view-one/urbact-news/?entryId=5073>

Brüsszeli kezelésű támogatási programok

Versenyképességi és Innovációs Program

(http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 3.621 millió EUR

A keretprogram legfontosabb céljai a vállalkozások – és különösen a kis- és középvállalkozások – versenyképességének növelése; az innováció – beleértve az öko-innovációt – támogatása; a versenyképes, innovatív és integrált információs társadalom fejlődésének felgyorsítása; az energiahatékonyság, valamint az új és megújuló energiaforrások kiterjedtebb hasznosításnak támogatása valamennyi ágazatban (beleértve a közlekedést is). A fentieknek megfelelően a program elsődleges célcsoportját az európai kis- és közepes vállalkozások, illetve az azokat tömörítő szervezetek (kamarák, egyéb érdekképviselők) alkotják.

A Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP) javaslata számos közösségi politikát érintve több meglévő, konkrét programot foglal össze egyetlen, hárompillérű keretbe:

- I. Vállalkozási és innovációs program, költségvetése: 2.166 millió euró,
- II. Információs és Kommunikációs Technológiák támogatásának programja, költségvetése: 728 millió euró,
- III. „Intelligens energia – Európa” program, költségvetése: 727 millió euró.

Vállalkozási és innovációs Program

A vállalkozási és innovációs program a vállalkozásra, a kis- és középvállalkozások támogatására, az ipari versenyképesség növelésére és az innováció gyorsítására vonatkozó tevékenységeket foglalja magába. Különösen a kis- és középvállalkozásokat célozza meg a csúcstechnológiával működő vállalkozásoktól kezdve a hagyományos mikro- és családi vállalkozásokig, amelyek a vállalkozások nagy többségét jelentik Európában. Magába foglalja az ipari és a szolgáltatási ágazatokat, ösztönzi a vállalkozásokat és a potenciális vállalkozókat, és segíti a vállalkozási szellem kialakulását.

Az erős versenypiaci nyomás a gazdaságban elengedhetetlen a vállalatok számára, hogy azok folyamatosan képesek legyenek az innovációra és a kutatás-fejlesztésre. Az innováció olyan üzleti folyamat, amely összekapcsolódik az új termékekre, szolgáltatásokra és üzleti folyamatokra vonatkozó piaci lehetőségek kiaknázásával. Ez szoros kapcsolatban van a kockázatvállalás és az új ötletek piacon való

kipróbálásának hajlandóságával, ezért a kockázati tőkéhez való hozzáférés rendkívül fontos. A nem kielégítő innováció az egyik lényeges oka Európa csatlósági gazdasági növekedésének. A Vállalkozási és Innovációs Program ezért horizontális tevékenységeket fog támogatni, hogy fejlessze, bátorítsa és elősegítse a vállalkozások innovációs képességeit (beleértve az öko-innovációt is). Ez magában foglalja az ágazat-specifikus innováció, a klaszterek, az állami-magán innovációs partnerség és az innováció-irányítás alkalmazásának előmozdítását. Továbbá hozzájárul a regionális szintű innovációt támogató szolgáltatások biztosításához, különösen a tudás és a technológia nemzetközi átadása, valamint a szellemi és ipari tulajdonjogok kezelése területén. A program keretében egységáras szerződések lehívására illetve (tenderek esetében) ajánlattételre van lehetőség.

A program nyelve – bizonyos tagállami nyelveken elérhető dokumentumok kivételével – az angol. A program menedzsmentjét az Európai Bizottság Ipar és Vállalkozás Főigazgatósága végzi.

Aktuális pályázati felhívások:

<http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/newsbytheme.cfm?displayType=fo&lang=en>

Egymáshoz kapcsolódó többoldalú keretszerződés tanácsadási szolgáltatások nyújtására az autóipari biztonság területén, a pályázatok beadási határideje: 2011. november 28.

További információ:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5448&lang=en&tpa_id=0&displayType=fo&fosubtype=t&ref=newsbytheme.cfm%3Fflang%3Den%26displayType%3Dfo%26fosubtype%3D%26tpa%3D0%26period%3Dlatest%26month%3D%26page%3D2

GMES szakértők kiválasztása, a pályázatok beadási határideje: 2012. május 11.

További információ:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=3132&lang=en

Szolgáltatások a KKV-k pénzügyi forrásokhoz való hozzájárulásával kapcsolatos adatok/információk gyűjtésére, bemutatására és elemzésére; a pályázatok beadási határideje: 2013. január 30.

További információ:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=4184&lang=en

Pályázati felhívás öko-innovációs pályázatértékelő szakértők (élelmiszeripar, építőipar, stb.) kiválasztására, a pályázatok beadási határideje: 2013. szeptember 30.

További információ:

http://ec.europa.eu/environment/eco-innovation/eval_en.htm

Közgazdász látogató program a Versenyképességi Jelentés (2011-2014) összeállításának támogatására, a pályázatok beadási határideje: 2014. június 30.

További információ:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5274&lang=en&tpa=0&displayType=fo&fosubtype=p&ref=newsbytheme.cfm%3Fflang%3Den%26

Az Információs és kommunikációs technológiák támogatásának Programja

Az innovációs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása mind a magán-, mind az állami szektorban kulcsfontosságú eszköz az innovációs teljesítmény és a versenyképesség fejlesztésében. Az információs és kommunikációs technológiák adják a tudásalapú gazdaság gerincét, emellett az intézményi változás és az innováció katalizátorai is. A gyorsan növekvő szektorokban az információs és kommunikációs technológiák minden termék és szolgáltatás hozzáadott értékének jelentős és egyre növekvő részét teszik ki.

A program az egyik eszköze az „i2010: Európai Információs Társadalom” elnevezésű új kezdeményezés (COM(2005) 229 „i2010 – európai információs társadalom a növekedésért és a foglalkoztatásért”) megvalósításának, amit a Bizottság 2005. februárjában fogadott el. A program ösztönzi az információs és kommunikációs technológiák polgárok, üzleti vállalkozások és kormányok által történő szélesebb körű alkalmazását, és megcélozza az innovációs és kommunikációs technológiákba való állami beruházás fokozását. A program épít az eTen, az eContent és a MODINIS programokból gyűjtött tapasztalatokra, miközben fejleszti az ezek között meglévő szinergiákat és azok hatásait. A program támogatja az egységes európai információs tér kialakítását, valamint az információs termékek és szolgáltatások belső piacának erősítését. Ösztönzi az IKT szélesebb körű használatát és az abba történő beruházásokat a közérdekű területeken hatékonyabb és hatásosabb szolgáltatások kialakítása, valamint az életminőség javítása érdekében. A program foglalkozik az európai digitális tartalom piaca felaprózódásának kérdésével, az online európai tartalom készítésének és terjesztésének előmozdításával, valamint Európa kulturális és nyelvi sokszínűségének támogatásával, és 2008-tól kezdődően pedig továbbviszi a Tanács és az Európai Parlament által nemrég elfogadott eContentplus programot.

A programban az EU, Norvégia, Izland, Lichtenstein, Horvátország, Montenegró, Törökország és Szerbia jogi személyiséggel bíró szervezetei vehetnek részt. A programban nagyméretű és un. operatív kísérleti projektek kidolgozására van lehetőség, a tematikus hálózatok mellett. Az elismerhető költségek maximálisan 50%-a társfinanszírozott, elsősorban szolgáltatásvásárlásra vehető igénybe, de kellően indokolt esetben kisléptékű eszközvásárlásra is.

A program nyelve az angol, a pályázatok benyújtása elektronikus formában (EPSS – electronic proposal submission system) történik. A program menedzsmentjét az Európai Bizottság Információs Társadalom és Média Főigazgatósága végzi.

Aktuális pályázati felhívások:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/calls/call_proposals_07/index_en.htm

Pályázati felhívás az Európai Bizottság IKT Programmal kapcsolatos munkáját segítő szakértők kiválasztására, a pályázatok beadási határideje: 2013. december 31.

További információ:

„Intelligens Energia – Európa” Program

Az „Intelligens energia – Európa” program (2003-2006) a Közösség nem technológiai jellegű programja az energiaágazatban. Célja a nem műszaki jellegű akadályok felszámolása, piaci lehetőségek teremtése és a környezettudatosság növelése. A program 2007-től a CIP keretében folytatódik és egyúttal ki is bővül. A program négy egyedi területre irányul:

- energiahatékonyság és az energia racionális felhasználása, különösen az épületekben és az iparban (SAVE);
- az új és a megújuló energiaforrások alkalmazása a villamos energia és a fűtés centralizált és decentralizált előállításában, valamint ezek integrálása a helyi környezetbe és az energiarendszerekbe (ALTENER);
- a közlekedési ágazat energia-specifikus szempontjai, a tüzelőanyagok diverzifikációja, pl. új, fejlesztés alatt álló és megújuló energiaforrásokon keresztül, valamint a megújuló tüzelőanyagok és az energiahatékonyság alkalmazása a közlekedésben (STEER);
- integrált tevékenységek: épületek energiahatékonysága és a megújuló energiák, helyi energetikai vezetés, helyi energetikai befektetések mobilizálása (INTEGRATED).

Ezenkívül a program támogatást biztosít a gazdaság különböző ágazataiban az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokat integráló és/vagy a különböző eszközöket és szereplőket egyazon cselekvésben vagy projektben összefogó horizontális kezdeményezésekhez. A program két fő projektípust támogat:

- népszerűsítési és terjesztési projektek, amelyek célja a fenntartható energetikai technológiáknak kedvező, általános feltételek előmozdítása, beleértve az igazgatási struktúrákat, az általános környezettudatosságot, a horizontális és a vertikális együttműködést és hálózatokat, valamint a keretszabályozás jobb végrehajtását;
- replikálási projektek, amelyek szisztematikusan előmozdítják a fenntartható energiákhoz kapcsolódó új technológiák alkalmazását.

A pályázó szervezetek az EU, Norvégia, Izland, Lichtenstein és Horvátország közösségi és piaci szervezetei, valamint nemzetközi szervezetek lehetnek. Magánszemélyek számára az IEE Program nem biztosít finanszírozást. A népszerűsítési és terjesztési projektek esetében a maximális támogatás mértéke 75%-os, míg a program más részeiben lehetőség közbeszerzés (tenderek) keretében piaci vállalkozói ajánlatok benyújtására.

A program nyelve az angol, a pályázatok benyújtása elektronikus formában (EPSS – electronic proposal submission system) történik. A program menedzsmentjét a Versenyképesség és Innováció Végrehajtó Ügynökség látja el Brüsszelből.

Aktuális pályázati felhívások:

http://ec.europa.eu/energy/intelligent/call_for_proposals/index_en.htm

A Program 2011. évi pályázati kiírására 2011. január 18. és 2011. május 12. között állt nyitva (egy speciális intézkedés – munkaerőképzés és minősítés – esetében a pályázatok beadási határideje 2011. június 15.). A pályázati forduló eredményeinek közzététele 2011. novemberben esedékes. Bővebb információ:

http://ec.europa.eu/energy/intelligent/getting-funds/call-for-proposals/index_en.htm

A program európai információs napjára 2011. január 18-án került sor Brüsszelben. Az információs napról bővebben itt olvashatnak:

http://ec.europa.eu/energy/intelligent/events/infodays_en.htm.

A pályázati kiírás az Intelligens Energia Európa Program pályázatértékelő szakértőinek kiválasztására 2013. szeptember 30-ig áll rendelkezésre.

További információ:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=1685&lang=en

PROGRESS Program

Az Európai Unió foglalkoztatási és társadalmi szolidaritási programja

(<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=327&langId=en>)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 743,25 millió EUR

Korábban négy közösségi akció program létezett, amelyek az antidiszkriminációt, a nemek közötti esélyegyenlőséget, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet és a foglalkoztatást serkentő intézkedéseket foglalnak magukban.

A PROGRESS program a 2007-2013-as időszakban veszi át a jelenleg hatályban lévő foglalkoztatással, szociális ügyekkel, munkakörülményekkel foglalkozó közösségi programok szerepét és kiegészíti az Európai Szociális Alap által lefedett területeket. A PROGRESS program európai szintű hálózatoknak kínál társfinanszírozást, átfogó célja, hogy az Európai Unió foglalkoztatáspolitikai, szociális és esélyegyenlőségi célkitűzéseinek megvalósulását támogassa és hozzájáruljon az Európai Unió Szociális Programjához.

A PROGRESS program tartalmát 2006 októberében hagyták jóvá és az öt alterületet foglal magában: foglalkoztatás, társadalmi integráció és védelem, munkakörülmények, antidiszkrimináció, nemek közötti esélyegyenlőség. A program elemző tevékenységeket, kölcsönös tanulást, tapasztalatcserét, információterjesztő tevékenységeket támogat maximum 80%-os hozzájárulással. A program elsődleges célcsoportjai sokrétűek: munkaerő-piaci szervezetek, helyi és regionális hatóságok, a társadalmi partnerek szervezetei, nem kormányzati szervezetek, felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek, nemzeti statisztikai hivatalok, továbbá a média szereplői. A program keretében pályázati felhívásokra és tenderekre lehet projektjavaslatot/ajánlatot benyújtani. A programban az EU tagállamok, az EU tagjelölt államok, valamint az EFTA és az Európai Gazdasági Térség (Izland, Lichtenstein és Norvégia) országai vehetnek részt.

A főbb témák a 2007-2013-as forrásallokáció százalékában:

Foglalkoztatás – 23 %

Szociális védelem és szociális integráció – 30 %

Munkakörülmények – 10 %

Antidiszkrimináció – 23 %

Nemek közötti egyenlőség – 12 %

Technikai segítségnyújtás – 2 %

A program főnyelvei az angol, a német és a francia, de az EU összes hivatalos nyelvének használata megengedett. A program menedzsmentjét az Európai Bizottság Foglalkoztatás, Szociális Ügyek és Társadalmi Összetartozás Főigazgatósága látja el.

Aktuális pályázati felhívások:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en>

VP/2011/009 Pályázati felhívás társadalmi kísérletezésre. A pályázatok beadási határideje: 2011. december 15.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=331&furtherCalls=yes>

VP/2011/012 Mindent magában foglaló együttműködés a közhatóságok, kereskedelmi vállalatok és társadalmi vállalkozások között a társadalmi bevonás és integráció megvalósítása érdekében a munkaerőpiacon. A pályázatok beadási határideje: 2011. november 15.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=329&furtherCalls=yes>

LIFE+ Program
Környezetvédelmi Pénzügyi Eszköz
(<http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 2,143 milliárd EUR

A LIFE-III programot a 2007-2013. közötti programozási időszakban a LIFE+ program váltja fel.

A LIFE+ általános célja a közösségi környezetpolitika és a környezetvédelmi jogszabályok fejlesztése, végrehajtásának ellenőrzése, értékelése és kommunikációja, hozzájárulva az EU fenntartható fejlődéséhez. A LIFE+ különösen a 6. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtását támogatja, amelynek célja az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a természeti állapot hanyatlásának és a biodiverzitás csökkenésének megállítása, a környezet, az emberi egészség és az életminőség javítása, a természeti erőforrások és a hulladékok fenntartható használatának és kezelésének előmozdítása, stratégiai megközelítések kifejlesztése a politika-alakításhoz, végrehajtáshoz és információs kampányokhoz valamint a tudatosság fejlesztéséhez.

A LIFE+ olyan tevékenységeket támogat, amelyek:

- európai hozzáadott értékkel rendelkeznek: a LIFE+ csak akkor avatkozik be, ha egyértelmű az EU szempontjából a hozzáadott érték létezése, és a tevékenységek európai szinten járulnak hozzá a méretgazdaságossághoz,
- kiegyenlítő vagy multiplikátor-hatásuk van: a LIFE+ a tagállamokkal, a regionális vagy helyi hatóságokkal, és egyéb, az állami vagy magánszférába tartozó szereplőkkel együtt társfinanszírozási mechanizmust biztosít,
- katalizátor vagy demonstratív jellegűek: a LIFE+ olyan intézkedéseket támogat, amelyek újszerűen közelítenek a környezetvédelmi politikához és annak végrehajtásához,
- hosszú távú kilátásokkal bírnak: a LIFE+ intervenciók a jövő befektetései. Céljuk a fenntarthatóság alapjainak biztosítása.

A LIFE + program részei:

- LIFE+ Természet és Biodiverzitás EU direktívák alkalmazása,
- LIFE+ Környezetvédelmi Politika és Irányítás,
- LIFE+ Információ és Kommunikáció környezetvédelmi területeken.

A LIFE+ a támogatja a 6. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtását, különösen az alábbiakhoz járul hozzá:

- olyan minőségű környezet megteremtése, amelyben a szennyezés mértéke még nincs, káros hatással az emberi egészségre és a környezetre,
- az üvegházhatást okozó gázok koncentrációjának stabilizálása a légkörben egy olyan szinten, amivel megelőzhető az éghajlattal történő veszélyes antropogén (ember általi) kölcsönhatás,
- a természetes rendszerek, természetes élőhelyek, a vadon élő flóra és fauna védelme, megőrzése, visszaállítása és működésük elősegítése, az elsivatagosodás leállításának és a biodiverzitás csökkenésének megelőzése céljából,
- a természeti erőforrásokkal és hulladékkal történő jobb gazdálkodás előmozdítása, és a fenntarthatóbb termelési és fogyasztási módokra váltás bátorítása,
- stratégiai megközelítések kifejlesztése a politika alakítására, végrehajtására és integrációjára, beleértve a környezetvédelmi kormányzás javítását és a tudatosság fejlesztését.

A LIFE+ végrehajtás és irányítás célja:

- hozzájárulni az innovatív politikai megközelítések és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához, beleértve a sikeres kutatási eredmények promócióját,
- hozzájárulni a fejlesztési, vizsgálati, monitorozási és kiértékelési tudásbázis konszolidációjához, beleértve a környezetvédelmi politika és jogszabályok utólagos értékelését (többek között tanulmányok végzésével, modellezéssel és forgatókönyv-készítéssel),
- a környezet állapotának, és az arra ható tényezők, nyomások és válaszok ellenőrzésére és monitorozására szolgáló megközelítések tervezésének és végrehajtásának támogatása,
- a közösségi környezetpolitika végrehajtásának elősegítése, különös hangsúlyt fektetve a helyi és regionális szintű végrehajtásra, többek között kapacitásépítéssel, a jó gyakorlattal kapcsolatos tapasztalatcserével és hálózatépítéssel, valamint oktatási modulok és/vagy programok kifejlesztésével,
- a környezetvédelmi szempontból jobb kormányzás támogatása, az érintett felek szélesebb körű bevonása a szakpolitikai konzultációkba és a végrehajtásba, beleértve a nem kormányzati környezetvédelmi szervezeteket is.

A LIFE+ Program kedvezményezettjei (elsődleges célcsoportja) az EU-ban letelepedett, jogi személyiséggel bíró köz-és magánjogi szereplők, szervezetek és intézmények, jellemző módon azonban a környezetvédelmi szakigazgatás szervezetei. A program maximálisan 50%-os társfinanszírozást nyújt, de bizonyos kiemelt „biodiverzitás” típusú projektek esetében ennek a mértéke 75%-os is lehet. A programra jellemző támogatható tevékenységek a hálózatok, adatbázisok kialakítása és fenntartása, tanulmányok, felmérések írása, modellek kidolgozása, technikai segítségnyújtás.

Az eddigi LIFE programok centralizált programként futottak, tehát nem voltak nemzeti kvóták, így azonos eséllyel indult minden projekt, függetlenül attól, hogy melyik tagállamból származott a pályázó. A nemzeti kvóták jelenleg alkalmazott bevezetése azonban azt jelentette, hogy minden egyes beadott pályázattal nagyobb esélyünk volt arra, hogy az EU-s forrás Magyarországra kerüljön. A LIFE+ programot a Bizottság 2007-2013 között a részben centralizált programok közé helyezte át, ami annyit jelent, hogy a pályázatok kiírásában, elbírálásában és koordinálásában szerepet kapnak a tagállamok ún. „nemzeti ügynökségei” is. Ezeknek az ügynökségeknek lesz a feladata a Bizottság által készített többéves stratégiai programok alapján az éves nemzeti programok elkészítése is, melyben

meghatározásra kerülnek azok a prioritások, melyek a nemzeti környezet- és természetvédelmi érdekeket legjobban segítik, illetve a pályázható témaköröket is meghatározzák. Magyarországon a nemzeti hatóság szerepét a Vidékfejlesztési Minisztérium tölti be.

A program nyelve az angol. A program menedzsmentjét a nemzeti ügynökségek közreműködésével (a tagállamból a pályázatokat ide kell benyújtani) az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatósága látja el.

Aktuális pályázati felhívások:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm>

A 2011. évi pályázati forduló 2011. február 26. és július 18. között állt nyitva. Minderről, valamint a pályázatok értékelésének menetéről bővebb információ itt található:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm>

Education and Culture DG

Culture Programme

Kultúra Program

(http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 408 millió EUR

A Kultúra Program – a közös kulturális örökséget alapul véve – az alkotók, a kulturális élet szereplői és a résztvevő államok kulturális intézményei közötti kulturális együttműködés fejlesztésével hozzájárul az európai polgárok közös kulturális térségének előmozdításához, annak érdekében, hogy a kultúra területén dolgozók határokon átívelő mobilitásán, a művek, valamint a művészeti és kulturális termékek országok közötti áramlásán és a kultúrák közötti párbeszédén keresztül elősegítse az európai polgári azonosságtudat kialakulását.

A program céljai:

- a kulturális szektorban dolgozók határon átnyúló mobilitása,
- kulturális és művészeti termékek nemzetközi áramlásának elősegítése,
- az interkulturális párbeszéd segítése.

A program területei:

- 1) terület: kulturális tevékenységek támogatása:
  - a) többéves együttműködési projektek,
  - b) együttműködést szolgáló intézkedések és irodalmi fordítások,
  - c) speciális intézkedések (együttműködés harmadik országokkal; támogatás európai kulturális fesztiválok számára, 3 éves keretpartnerség európai kulturális fesztiválok számára)
- 2) terület: támogatás a kultúra területén aktív európai szervezetek számára (éves és többéves együttműködési projektek);
- 3) terület: támogatás a kulturális együttműködést célzó projektek hatásainak maximalizálását elősegítő elemzések, információgyűjtés- és terjesztés számára:
  - a) támogatás kulturális kontaktpontok (szervezetek) számára,
  - b) támogatás a kulturális együttműködést célzó projektek hatásainak maximalizálását elősegítő elemzések, információgyűjtés- és terjesztés számára.

A program kedvezményezettjei a kultúra területén működő profitorientált vagy non-profit céllal működő európai, tagállami, regionális és helyi szervezetek. A potenciális pályázók az EU tagállamaiból, Bosznia-Hercegovinából, Horvátországból, Macedóniából, Montenegróból, Norvégiából, Szerbiából és Törökországból jöhetnek. A program tipikusan szolgáltatási tevékenységeket (találkozók, rendezvények szervezése, tanulmányok írása) finanszíroz.

A program nyelve az angol. A program menedzsmentjét főszabályként az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség látja el, azonban bizonyos az 1. területhez tartozó intézkedéseket az Európai Bizottság Oktatás és Kultúra Főigazgatósága kezel.

Aktuális pályázati felhívások:

http://ec.europa.eu/culture/calls-for-proposals/call3016_en.htm

1. terület: kulturális tevékenységek támogatása:

támogatás európai kulturális fesztiválok számára, a pályázatok beadási határideje: 2011. november 16.

Szakértői lista létrehozása az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség munkájának segítése érdekében az oktatás, audiovizuális kultúra valamint az ifjúsági és európai állampolgárság területén; a pályázatok beadási határideje: 2013. június 30, további információ:

http://eacea.ec.europa.eu/about/call_experts/call_experts_2007_en.php

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

Lifelong Learning Integrált Akció Program Élethosszig tartó tanulás integrált akcióprogram

(http://ec.europa.eu/education/programmes/newprog/index_en.html)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 6,2 milliárd EUR

Az egész életen át tartó tanulás programjának általános célkitűzése, hogy az egész életen át tartó tanulás révén hozzájáruljon a Közösség mint fenntartható gazdasági fejlődést mutató, több és jobb munkahellyel és nagyobb fokú társadalmi kohézióval rendelkező, fejlett, tudásalapú társadalom fejlesztéséhez, biztosítva mindeközben a környezet megfelelő védelmét a jövő generációk számára. Különösen elő kívánja segíteni a Közösségen belüli oktatási és képzési rendszerek közötti kölcsönös cserét, együttműködést és mobilitást, hogy e rendszerek a minőség tekintetében az egész világ számára referenciaértékké válhassanak.

Integrated Programme for Lifelong Learning (LLL)			
Comenius Pre-school and school education	Erasmus Higher Education and Advanced Training	Leonardo da Vinci Initial and continuing vocational education and training (VET)	Gruntvig Adult Education
Transversal Programmes 4 key activities: Policy Development, Language learning, Information and Communication Technology (ICT), Dissemination			
Jean Monnet Programme 3 key activities: Jean Monnet Action, Operational Grants for European Institutions; Operational Grants for European Associations			

A több alprogramot magába foglaló Lifelong Learning Integrált Akció Program kedvezményezettjeinek köre is kiterjedt: a Programban részt vevő országok által e minőségükben hivatalosan elismert iskolák és felsőoktatási intézmények, tanulók, ifjúsági munkások, ifjúsági csoportok és szervezetek, az oktatási és szakképzési ágazathoz tartozó azon intézmények és szervezetek, amelyek évi bevételeik több mint 50%-át az elmúlt két évben állami forrásból kapták, vagy amelyeket állami szervek vagy azok képviselői ellenőriznek. A program az EU tagállamaiban, Norvégiában, Izlandon, Lichtensteinben érhető el, valamint az egyes alprogramokként eltérő, további célországokban.

A programban támogatott tevékenységek is rendkívül sokszínűek: ösztöndíjak, nyári egyetemek, képzők képzése, nemzetközi tapasztalatcsere is részét képezi a támogatható tevékenységeknek. A programok keretében nyújtott támogatás is változatos, ösztöndíjakból, a beadott pályázatokra megítélt költségtérítésből, illetve az adott programban elvárt mértékű önerőből tevődik össze.

A program többnyelvű. A decentralizáltak minősülő programok (főként tapasztalatcsere és tanulmányutak) az adott országban működő nemzeti hatóság kezelésébe, míg a centralizált programok az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (Brüsszel) hatáskörébe tartoznak.

Aktuális pályázati felhívások:

A Life Long Learning Programme nemzeti ügynöksége Magyarországon a Tempus Közalapítvány. A Közalapítvány honlapján (www.tka.hu) közzétett, jelenleg is aktuális pályázati felhívások az alábbiak:

Pestalozzi program tanár-továbbképzési szemináriumai, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Comenius előkészítő látogatások, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Grundtvig előkészítő látogatások, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Leonardo da Vinci előkészítő látogatások, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Erasmus előkészítő látogatások, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak akcióban megvalósuló továbbképzések szervezése, a pályázatok beadási határideje (legalább 5 hónappal a kurzus kezdete előtt) folyamatos.

CEEPUS nyári egyetemek, intenzív nyelvi és szakmai kurzusok, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Fogyatékossgal élő vagy tartósan beteg Erasmus hallgatók/oktatók kiegészítő támogatása, a pályázatok beadási határideje: 2011. november 18.

CEEPUS hallgatói és oktatói mobilitás: freemover pályázatok, a pályázatok beadási határideje: 2011. november 30.

Comenius egyéni diákmobilitás, a pályázatok beadási határideje: 2011. december 1.

Európai Nyelvi Díj, a pályázatok beadási határideje: 2012. január 13.

CEEPUS hálózatok, a pályázatok beadási határideje: 2012. január 15.

Grundtvig látogatások és cserék, a pályázatok beadási határideje: 2012. január 16.

Grundtvig szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak, a pályázatok beadási határideje: 2012. január 16.

Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak, a pályázatok beadási határideje: 2012. január 16.

Comenius tanárasszisztens fogadása, a pályázatok beadási határideje: 2012. január 31.

Comenius tanárasszisztensi akció leendő tanárok részére, a pályázatok beadási határideje: 2012. január 31.

Grundtvig többoldalú projektek, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Grundtvig hálózatok, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Grundtvig kiegészítő tevékenységek, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Leonardo innovációtranszfer, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Leonardo innovációfejlesztés, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Leonardo kiegészítő tevékenységek, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Leonardo tematikus hálózatok, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Comenius centralizált pályázatok (hálózatok, kiegészítő tevékenységek, többoldalú projektek), a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Erasmus centralizált pályázatok (akadémiai pályázatok, kísérő intézkedések, többoldalú projektek), a pályázatok beadási határideje: 2012. február 2.

Erasmus intenzív nyelvi kurzus (EILC) kurzusszervezők részére, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 3.

Erasmus intenzív nyelvi kurzus (EILC) hallgatók részére, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 3.

Leonardo mobilitási és mobilitási tanúsítvány pályázatok, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 3.

Grundtvig tanulási kapcsolatok, a pályázatok beadási határideje: 2011. február 21.

Grundtvig felnőtt tanulói műhelyek, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 21.

Comenius iskolai együttműködések, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 21.

Comenius régió együttműködések, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 21.

Leonardo Partnerségek, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 21.

Transzverzális programok, a pályázatok beadási határideje: 2012. március 1.

Erasmus intenzív programok, a pályázatok beadási határideje: 2012. március 9.

Erasmus mobilitási főpályázat, a pályázatok beadási határideje: 2012. március 9.

Grundtvig időskorú önkéntes projektek, a pályázatok beadási határideje: 2012. március 30.

Grundtvig asszisztensek, a pályázatok beadási határideje: 2012. március 30.

Szakértői tanulmányutak, a pályázatok beadási határideje: 2012. március 30.

Grundtvig látogatások és cserék, a pályázatok beadási határideje: 2012. április 30.

Grundtvig látogatások és cserék, a pályázatok beadási határideje: 2012. április 30.

Grundtvig szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak, a pályázatok beadási határideje: 2012. április 30.

Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak, a pályázatok beadási határideje: 2012. április 30.

Erasmus Mundus pályázatok, a pályázatok beadási határideje: 2012. április 30.

CEEPUS hallgatói és oktatói mobilitás pályázatok, a pályázatok beadási határideje: 2012. június 15.

Grundtvig látogatások és cserék, a pályázatok beadási határideje: 2012. szeptember 17.

Grundtvig szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak, a pályázatok beadási határideje: 2012. szeptember 17.

Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak, a pályázatok beadási határideje: 2012. szeptember 17.

Szakértői tanulmányutak, a pályázatok beadási határideje: 2012. október 12.

CEEPUS hallgatói és oktatói mobilitás pályázatok, a pályázatok beadási határideje: 2012. október 31.

CEEPUS hallgatói és oktatói mobilitási pályázatok freemovereknek, a pályázatok beadási határideje: 2012. november 30.

A fentiekről bővebb információ a következő honlapon található:

http://www.tpf.hu/pages/content/index.php?page_id=24

Hetedik Kutatási-, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram (http://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm, http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 50,521 milliárd EUR

A közösségi szintű kutatás-fejlesztési együttműködés fő formáját a tagállamok által megvalósított négyéves kutatási-, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramok jelentik. A keretprogramok célja, hogy a tagállamok közti kutatási együttműködések erősítésével, az erőforrások koncentrálásával olyan kutatási célok megvalósítását segítsék, melyek erősítik az európai ipar tudományos és technológiai alapjait, javítják Európa nemzetközi versenyképességét és elősegítik a társadalmi-gazdasági fejlődést.

Az Európai Tanács 2000-ben, Lisszabonban tartott ülésén megfogalmazott célkitűzések hatására – amely szerint 2010-re a Közösségnek a világ legdinamikusabban fejlődő, legversenyképesebb tudásalapú gazdaságává kell válnia – az Unióban a korábbinál még erőteljesebben érvényesül a tagállami keretek között folyó kutatás- fejlesztési tevékenységek összehangolására, a kutatások szétaprózottságának csökkentésére irányuló szándék.

A kutatás-fejlesztés az, mely az oktatással és az innovációval együtt a „Tudás háromszögét” alkotják. Ezért a lisszaboni célkitűzések felülvizsgálatakor a kutatás központi szerepet kapott. A 2005. február 2-án nyilvánosságra hozott bizottsági jelentés által kitűzött célok között szerepel többek között a kutatás-fejlesztésbe történő befektetések növelése és javítása, erős európai ipari bázis kialakítása és az innováció előmozdítása.

2004 júniusában az Európai Bizottság elfogadta a „Tudomány és technológia, Európa jövőjének a kulcsa – iránymutatások az Európai Unió kutatáspolitikájának támogatásához” című dokumentumot, mely meghatározza az Európai Unió új kutatáspolitikájának hat fő célkitűzését, melyek a következők:

- európai kiválósági központok létrehozása a laboratóriumok együttműködésén keresztül,
- az európai technológiai kezdeményezések elindítása,
- az alapkutatás kreativitásának ösztönzése a kutatócsoportok európai szintű versenyén keresztül,
- Európa vonzóvá tétele a legjobb kutatók számára,
- európai léptékű kutatás-fejlesztési infrastruktúrák fejlesztése,
- a nemzeti kutatási programok koordinálásának erősítése.

A 2007-ben elindított 7. Kutatási-, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogram négy specifikus programra tagolódva – Kooperáció, Ötletek, Emberi erőforrás, Kapacitások – magában foglalja e hat fő célkitűzést. A kooperáció specifikus program az, mely a fent említett hat célkitűzés közül hármat foglal magában: így a kollaboratív kutatást, az európai technológiai kezdeményezéseket, illetve a nemzeti programok koordinációját. Az „Ötletek” az alapkutatás támogatását tűzte ki célul a kutatócsoportok európai szintű versenyén keresztül. Az „Emberi erőforrások” program a már létező Marie Curie akciók továbbberősítését szolgálja a tudás és karrierfejlesztés valamint az ipar- akadémia közti mobilitás erősítése érdekében. A „Kapacitások” a kutatási infrastruktúra, a kutatási potenciál fejlesztését célozza meg.

A Lisszaboni Stratégiát felváltó Európa2020 Stratégia az intelligens növekedés prioritás keretében megfogalmazott Innovációs Unió zászlóshajó program részeként az innovációt és a kutatást-technológiai fejlesztést a társadalom aktuális kihívásaihoz igazítja hozzá, valamint az innovációs lánc minden egyes összetevőjének az erősítésére törekszik. A cél megvalósításának eszköze maga a keretprogram is.

Eltérően az eddigiektől a 7. Keretprogram nem négy, hanem 7 éves, mint az Európai Unió költségvetési időszaka. A 7. Keretprogram a 6. Keretprogram folytatását jelenti, tehát a Bizottság arra törekedett, hogy a 6. Keretprogramhoz képest kevés új eszközt vezessen be, hisz az új eszközök megismeréséhez idő kell.

A 6. Keretprogramhoz képest újdonság:

- a 6. Keretprogram fenntartható fejlődés, globális változások és ökoszisztémák tematikus prioritás 3 alprioritása – közlekedés, energia, környezet – önálló tematikus prioritásként jelenik meg,
- biztonságkutatás,
- „ötletek” specifikus programon keresztül az alapkutatás támogatása.

A jelentős költségvetésű Keretprogram kedvezményezettjei között szerepelnek a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó profitorientált vagy non-profit kutató-fejlesztő helyek, oktatási- és tudásbázisok, a vállalati-vállalkozói szféra, valamint nemzetközi szervezetek és civil társadalmi szervezetek is. A programra az EU tagállamaiból és az FP7-hez társult országokból (gyakorlatilag a világ bármely országából) lehet pályázatot benyújtani. A program támogatott projekt típusai az együttműködésen alapuló projektek, a kiválósági hálózatok, a koordinációs és támogató tevékenységek, az egyedi projektek, a kutatók képzésének és életpálya-fejlesztésének támogatása, továbbá adott csoportok (különösen a KKV-k) számára végzett kutatások. A projektek társfinanszírozásának alapértéke 50%, amely bizonyos jogi személyeknél elérheti a 75%-ot is. Egyes tevékenységek pedig (konzorcium igazgatása, hálózatszervezés, stb.) esetén 100%-os finanszírozás is lehetséges.

A program nyelve az angol, a pályázatok benyújtása elektronikus formában (EPSS – electronic proposal submission system) történik. A program menedzsmentjét az Európai Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatósága látja el Brüsszelből. Magyarországon a program EU kapcsolattartói a Nemzeti Innovációs Hivatalban dolgoznak.

Aktuális pályázati felhívások:

Az alábbi felsorolásban elsősorban azok a pályázati kiírások kerülnek áttekintésre, amelyek összhangba hozhatók a Dél-dunántúli régió kutatás-fejlesztési célkitűzéseivel, kapacitásaival, illetve azok fejlesztési elképzeléseivel.

„Együttműködés” specifikus program:

Egészségügy:

Egy pályázati kiírás (innováció a fenntartható fejlődésért, szembeszállás a közegészségügy főbb fenyegetéseivel), a pályázatok beadási határideje: 2012. február 28.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation?callIdentifier=FP7-ERANET-2012-RTD>

Élelmiszeripar, mezőgazdaság és halászat, biotechnológia:

Több pályázati kiírás (földből, erdőkből és vizekből származó biológiai erőforrások fenntartható termelése és a velük való hatékony gazdálkodás, Európai Kutatási Tanács), több beadási határidő.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation#kbbe>

Információs és kommunikációs technológiák:

Több pályázati kiírás (zöld autók, energia-hatékony épületek, a jövő gyárai), több beadási határidő.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation#ict>

Nanotudományok, nanotechnológiák, anyagok és új termelési technológiák

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation#nmp>

Energia:

Több pályázati kiírás (megújuló energiák hasznosítása, elektromosság-termelés, intelligens energia hálózatok, stb.), több beadási határidő.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation#energy>

Környezetvédelem (ideértve a klímaváltozást is):

Több pályázati kiírás (zöld autók alapanyagai, állampolgárok a környezeti kockázatok ellen, erőforrás hatékonyság javítása), több beadási határidő.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation#env>

Közlekedés (ideértve a repülést is):

Több pályázati kiírás (fenntartható felszíni közlekedés, repülés és légi szállítás, Európai Kutatási Tanács, stb.), több beadási határidő.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation#tpt>

Általános tevékenységek:

Egy pályázati kiírás (horizontális programszintű akciók), a pályázatok beadási határideje: 2012. február 28.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation?callIdentifier=FP7-ERANET-2012-RTD>

Társadalmi-gazdasági tudományok és humán tárgyak:

Több pályázati kiírás (kis és nagy hatáskörű együttműködési projektek: a tudás változó szerepe a gazdaságban, regionális, területi és társadalmi kohézió), több beadási határidő.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation#ssh>

Űrkutatás

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation?callIdentifier=FP7-SPACE-2012-1>

Biztonság:

Egy pályázati kiírás (szervezett bűnözés, terrorizmus elleni hírszerző tevékenység), a pályázatok beadási határideje: 2011. november 23.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/cooperation?callIdentifier=FP7-SEC-2012-1>

„Ötletek” specifikus program:

Több pályázati kiírás (Európai Kutatási Tanács, kezdő független kutatói ösztöndíjak), több beadási határidő.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/ideas#erc>

„Emberek” specifikus program:

Több pályázati kiírás (Marie Curie tréning hálózatok, kivándorló és visszaintegráló támogatások, személyzeti csereprogramok), több beadási határidő.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/people>

„Kapacitások” specifikus program:

Kutatási infrastruktúra:

Egy pályázati kiírás (integráló tevékenységek, új kutatási infrastruktúra, szakpolitika fejlesztés és program megvalósítás), a pályázatok beadási határideje: 2011. november 23.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/capacities?callIdentifier=FP7-INFRASTRUCTURES-2012-1>

Kutatás a KKV-k hasznára:

Egy pályázati kiírás (kutatás KKV-k, KKV-k társulásai számára, demonstrációs tevékenységek), a pályázatok beadási határideje: 2011. december 6.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/capacities?callIdentifier=FP7-SME-2012>

A tudás régiói:

Egy pályázati kiírás (kutatás vezérelt klaszterek transznacionális együttműködése – EU digitális napirend, erőforrás hatékony Európa), a pályázatok beadási határideje: 2012. január 31.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/capacities?callIdentifier=FP7-REGIONS-2012-2013-1>

Kutatási potenciál:

Egy pályázati kiírás (kutatással foglalkozó szervezetek kutatási potenciáljának felszabadítása és fejlesztése az EU konvergencia és legtávolabb eső régiókban), a pályázatok beadási határideje: 2012. január 3.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/capacities?callIdentifier=FP7-REGPOT-2012-2013-1>

Tudomány a társadalomban:

Egy pályázati kiírás (a társadalom és a tudomány kapcsolatának még dinamikusabb irányítása, politikai-társadalmi-etikai kérdések), a pályázatok beadási határideje: 2012. február 22.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/capacities?callIdentifier=FP7-SCIENCE-IN-SOCIETY-2012-1>

Támogatás a kutatási politikák koherens fejlesztéséhez:

Egy pályázati kiírás (az üzleti környezet fejlesztése), a pályázatok beadási határideje: 2012. január 5.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/capacities?callIdentifier=FP7-COH-2012-Procurers>

Nemzetközi együttműködési tevékenységek:

Több pályázati kiírás (kétoldalú koordináció a tudományos-technikai partnerségben több Európán kívüli országgal), a pályázatok beadási határideje: 2011. november 15.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/capacities?callIdentifier=FP7-INCO-2012-2>

„Euratom” specifikus program:

Jelenleg nincsen pályázati kiírás.

További információ:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/calls>

Education and Culture DG

'Europe for Citizens' Programme

Európa a Polgárokért Program

(http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.html)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 215 millió EUR

Az Európai Bizottság új, 2007-től 2013-ig tartó programjának az a szerepe, hogy igazi kapocs legyen a polgárok és az Unió között.

A polgárok aktív részvétele Európa közös építésében elengedhetetlenül szükséges. A program ennek érdekében támogatja különböző országok polgárainak és szervezetinek együttműködését, hogy találkozzanak, közösen cselekedjenek és együtt alakítsák ki saját elképzelésüket egy nemzeteken túlmutató, de a sokszínűséget tisztelően tartó európai környezetről.

A program általános célkitűzései:

- lehetővé tenni a polgárok számára, hogy aktívan részt vegyenek egy hozzájuk közel álló, demokratikus, a világra nyitott, kulturális sokszínűségben egységes Európa alakításában – röviden az európai uniós állampolgárság fejlesztése,
- a közös értékeken, történelmen és kultúrán alapuló európai identitás erősítése,
- a polgároknak erősíteni azt az érzést, hogy az Európai Unió az övék,
- erősíteni a toleranciát és a kölcsönös megértést az európai polgárok között, tisztelően tartva és népszerűsítve a kulturális és nyelvi sokszínűséget, ugyanakkor hozzájárulva a kultúrák közötti párbeszédhez.

A program kedvezményezettjei állampolgári csoportok, önkormányzatok, kutatóintézetek, civil társadalmi szervezetek, továbbá az amatőr sport és az önkéntes munka terén aktív szervezetek. A programban az EU 27-ek és Horvátország, továbbá az Európai gazdasági Térség és a Nyugat-Balkán (Horvátországon kívüli) államai vehetnek részt. Az Európa a polgárokért program kétféle támogatást nyújthat: projekteknek nyújtott támogatások és az aktív európai polgárságot támogató szervezetek működési költségvetésének támogatása formájában. A program keretében vissza nem térítendő támogatás igénybe vételére van lehetőség (rögzített napidíjak, illetve támogatási prioritásonként eltérő (60-80%-os) társfinanszírozás mentén).

A program prioritásai (zárójelben a 2010. évi kiemelt célok):

- az Európai Unió jövője és alapvető értékei (május 9. Európa Napja különös tekintettel a Schuman Nyilatkozat 60 éves évfordulójára),
- aktív európai állampolgárság: részvétel és demokrácia Európában (civil társadalmi szervezetek, civil részvétel az EU demokratikus életében, politikai esélyegyenlőség, figyelemfelhívás az Európai Önkéntesség 2011-es Évére),
- kultúrák közötti párbeszéd (2010 a Szegénység és a Társadalmi Kirekesztés Elleni Küzdelem Európai Éve),

- jólét Európában: munka, szociális kohézió és fenntartható fejlődés (a jelenlegi gazdasági helyzet hatásai és konzekvenciái: a civil társadalmi szereplők bevonása a helyi erőforrások mozgósítása érdekében),
- az EU politikák hatása a társadalmakra (az EU aktuális és jövőbeli politikáira vonatkozó közmeghallgatások, véleménycserék az Európai Állampolgárság Program kedvezményezettjeinek bevonásával).

A program támogatási prioritásai és intézkedései:

1. akció: Aktív polgárok Európáért

Testvérvárosok

Állampolgári projektek és támogató intézkedések

2. akció: Aktív civil társadalom Európában

Működési támogatás közpolitikákkal foglalkozó európai kutatóintézeteknek

Működési támogatás civil társadalmi szervezeteknek

Civil társadalmi projektek

3. akció: Együtt Európáért

Nagy hatású rendezvények

Tanulmányok

Disszemináció, információterjesztés

4. akció: Aktív európai emlékezet

Projektek

A program nyelve az angol, a pályáztatási mechanizmus részben elektronikus, részben postai úton működik. A program menedzsmentjét az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség látja el. A program Magyarországon működő nemzeti kapcsolattartója a Tempus Közalapítvány.

Aktuális pályázati felhívások:

Aktív polgárok Európáért

Testvérvárosok – találkozók, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 1.

Testvérvárosok – tematikus hálózatok, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 1.

Állampolgári projektek: a pályázatok beadási határideje: 2012. június 1.

Támogató intézkedések, a pályázatok beadási határideje: 2012. június 1.

Aktív civil társadalom Európában

Civil társadalmi projektek, a pályázatok beadási határideje: 2012. február 1.

Együtt Európáért

A prioritás pályázati kiírásaival az Európai Bizottság Oktatás és Kultúra Főigazgatósága foglalkozik. A prioritás témái összefüggésben állnak a Cselekvő Ifjúság Programéival is. Ez utóbbi programról bővebb információ a következő címen érhető el:

http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Aktív Európai Emlékezet

Deportálások, nácizmus és sztálinizmus áldozatai

További információk:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2012/index_en.php